

AKTUALNO VPRAŠANJE

Po obvestilih, ki smo jih dobili na Okrajnem ljudskem odboru v Kranju, so kranjske tovarne »Iskra«, »Inteks« in »Tiskarina« v letu 1956 znižale cene svojim proizvodom za približno milijardo dinarjev.

Vendar — razen nekaterih proizvodov tovarne »Iskra« — blago, ki ga omenjena podjetja proizvajajo, na tržišču ni bilo prav nič cenejše, kot pred znižanjem. Na splošno so cene industrijskim izdelkom v preteklem, 1956. letu, celo narasle za 1%.

Zakaj to protislovje? Iz dobro obveščenih krogov na okraju smo zvedeli, da se cene v trgovini niso znižale zato, ker je trgovska mreža morala iz pozitivne razlike, ki

je nastala pri prodaji domačega industrijskega blaga, kriti izgubo, ki jo je imela s prodajo uvoženega blaga.

Zaradi brezglavega uvoza nylona in drugih tkanin po razmeroma zelo visokih cenah namreč ni bilo pravega zanimanja zanje in jim je bilo treba znižati cene.

V letu 1957 je zaradi uravnovešenja povečanih kupnih fondov predviden še večji uvoz blaga za široko potrošnjo. Zato nemara ne bi bilo odveč, če ob tej priložnosti opozorimo odgovorne tovariše v trgovski mreži, naj na račun naporov naših delovnih ljudi ne delajo več takih napak.

-k

Nadaljevanje začete poti

Novembrsko - decembrsko zasedanje Zvezne ljudske skupščine je bilo najživahnejše in najplodnejše v našem povojnem parlamentarnem življenju. Prvi rezultat tega je letošnji zvezni družbeni plan, ki predstavlja nadaljevanje že lani začete procesa gospodarske stabilizacije. V januarju pa pričakujemo novo zasedanje, na katerem bo Zvezna ljudska skupščina proučila tudi perspektivne plane nekaterih gospodarskih vej, da bi bile moč nadalje izpopolnjevati naš gospodarski sistem.

Osnovni cilji letošnje gospodarske politike so podrejeni hitrejšemu izboljševanju življenjske ravni, predvsem delavcev in uslužbencev. Materialno jamstvo za uresničenje teh ciljev je predvsem v kapaciteti industrije in možnostih za povečanje proizvodnje. Po družbenem planu naj bi bila letošnja proizvodnja potrošnega industrijskega blaga za 13%, večja kot lani. Ugodno bo vplival na osebno potrošnjo uvoz blaga, ki bo za 3 milijarde ali 40% večji kot lanski. Pri izvozu, ki bo za 14% večji, pa bomo bolj upoštevali potrebo domačega trga, tako da bomo izvozili nekaj manj kmetijskih pridelkov, več pa finalnih industrijskih izdelkov. Razen tega bodo pripomogle do večje osebne potrošnje tudi zaloge blaga, ki smo jih ustvarili lani. Na tej osnovi so povečane tudi plače, pokojnine in invalidnine.

Plan predvideva izdatnejše izkoriščanje industrijskih kapacitet. V kmetijstvu, ki mu posvečamo posebno pozornost, bomo vložili okrog 27 milijard ali 28% več kot lani. Celotne investicije pa bodo za 6,3% (27 milijard) večje kot v letu 1956, toda pri tem se bodo investicije iz domačih sredstev povečale za 2,4% (9 milijard), kar bo znatno izpod povečanja družbenega proizvoda, ki bo znašalo okrog 10%.

Letošnje leto bo leto relativno najmanjših investicij v industrijo (ki bo dobila sredstva predvsem za rekonstrukcijo in povečanje energetskih virov), zato pa se bodo investicije bolj premaknile v kmetijstvo, gradbeništvo, družbeni standard.

Seveda želimo še odločnejše premike v smeri krepitve materialne osnove delavskega samoupravljanja in komunalnega sistema. Letos so le nekoliko povečana sredstva, s katerimi razpolagajo kolektivi in lokalne skupnosti. Mehanizem gospodarskega sistema (med drugim zlasti plačni sistem) pa je treba izpopolnjevati v tej smeri, da bo nudil večjo samostojnost kolektivom, da bo omogočil konkretnije in krepkejšo povezovanje interesov posameznika ter kolektiva s koristmi skupnosti, ker bo to najbolj vplivalo na povečevanje proizvodnosti dela. Tem problemom, ki v letošnjem družbenem planu še niso mogli dobiti ustrezne rešitve, bo posvetila vso pozornost Zvezna ljudska skupščina, ko bo razpravljala o perspektivnem programu.

Zveznemu družbenemu planu bo že v kratkem času sledil republiški, nato pa okrajni družbeni plan, ki bo sprejet najkasneje v februarju.

LETO X. — ST. 2 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 7. JANUARJA 1957

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

KMETIJSKE ZADRUGE NAJ SE LOTEVAJO INVESTICIJ, KI BODO POMAGALE DO VEČ IN

CENEJŠIH PRIDELKOV

Od vseh 68 kmetijskih zadrug na Gorenjskem jih 24 še nima lastnih poslovnih zgradb. Razumljiva je zato težnja zadrug, ki so gospodarsko močnejše, da si zgradijo lastne prostore za združeno poslovanje. Lani je gradilo lastne poslovne zgradbe 7 kmetijskih zadrug.

Razen v te gradnje so KZ vlagale svoja investicijska sredstva v adaptacije svojih poslovnih prostorov ter v nakup najrazličnejših strojev za svoje obrate in druge obrate.

Zadruga so torej v glavnem težile za tem, da si postopoma, z lastnimi sredstvi ali s posojili zgrade svoje lastne poslovne zgradbe oziroma povečajo zmogljivosti že obstoječih obrtnih in drugih obratov. Ta njihova težnja je vsekakor pravilna in upravičena.

Z druge strani pa opazimo, da nekatere zadruga ne težijo dovolj za tem, da bi vlagale sredstva v investicije izrazito kmetijskega značaja. Le redke so zadruga, ki bi mislile na ureditev hlevov za vzrejo plemenske živine, drevesnic, nasadov jagodičevja, ureditev, oziroma povečanja zmogljivosti svojega strojnega parka, na melioracije zemljišč in podobno. To kaže, da mnoge KZ še niso uspele postati organizator kmetijske proizvodnje na vasi. Naš cilj pa je, da to dosežemo!

Lani so vlagale KZ investicijska sredstva za povečanje proizvodnje, zlasti za urejanje planinskih pašnikov, za nakup plemenjakov,

le redki pa so bili primeri nakupa kmetijskih strojev.

Strojni odseki so danes pri naših KZ skoro edina gospodarska dejavnost izrazito kmetijskega značaja. Vsem pa je znano, da je ta dejavnost bila v letošnjem letu kljub kalkulacijam polne lastne cene za strojne usluge še vedno v mnogih primerih nerentabilna. Vzrokov takega stanja strojnih odsekov v naših KZ ne mislim na tem mestu analizirati, poudarim pa, da bodo morali upravni odbori KZ o tej dejavnosti še mnogo razmišljati in iskati primernejše rešitve tega problema.

Najpomembnejša gospodarska pridobitev združnega sektorja loškega okoliša je bila lani vsekakor dograditev velikega 50 vagonkega skladišča za semenski krompir na Trati pri Skofji Loki. Investitor tega važnega in potrebnega objekta OZZ Kranj je s to svojo, sedaj že uresničeno pobudo nakazala pravilno smer bodočega razvoja krepitve družbenih proizvodnih sredstev gorenjskega združništva.

Značilnost dosedanjega investiranja pri KZ sta tudi nenačrtov pri uresničevanju investicijskih programov in zbiranje potrebni investicijskih sredstev za njihovo uresničenje.

Mnogo je KZ, ki so se doslej lotevale investicijskih del brez nujno potrebnih priprav. Te gospodarske organizacije še vedno malo poznajo predpise v zvezi z investiranjem. Mislim namreč na sestavljanje investicijskih programov, s katerimi bodo nujno morale v bodoče KZ ekonomsko utemeljiti in pojasniti pomen svojih investicij. V zvezi s tem omenjam, da si bodo morale KZ za svoje investicije zagotoviti potrebna sredstva za dokončno izgradnjo. Za zagotovitev posojil, ki so jim potrebna in za črpanje lastnih investicijskih sredstev pa bodo morale brezpogojno imeti potrjene investicijske elaborate. Pred zagotovitvijo gradbenih dovoljenj pa bodo morale vložiti v banki potreben depozit. Vsem tem predpisom se v prihodnje ne bo več mogoče izogibati, zato naj se vse KZ pravočasno z njimi seznanijo.

Nič manj pomembno pa je še drugo vprašanje v zvezi z investicijami. Pri nekaterih zadrugah je bilo moč pri sestavljanju gospodarskih načrtov za letošnje leto opaziti, da niso imele niti za leto dni naprej predloga za investicijsko dejavnost.

To zgovorno dokazuje, kako nujno potrebno bi bilo, da bi KZ letos sestavile večletne perspektivne investicijske načrte. Za vse predvidene investicije bi tako lahko pravočasno pripravile idejne projekte in investicijske programe. Tako bi lahko tudi predvidele dotok potrebnih investicijskih sredstev ter bi ob razpisih za zvezna ali druga posojila takoj lahko vlagale prošnje za najem posojil.

Zavedati se moramo, da se je položaj, ki so ga imele KZ v preteklih letih, že bistveno spremenil. Tako imenovanih »črnih gradenj« ne bo več moč opravičevati, še manj pa uresničevati.

Te perspektivne investicijske načrte bodo morale med seboj vsklajati novoustanovljene gospodarske proizvodne poslovne zveze. Naloga teh zvez bo prav gotovo tudi reševanje investicijskih vprašanj, saj so sedaj danj vsi pogoji za gradnje nujno potrebnih skladišč, predelovalnih obratov in drugih investicij, ki bi služile vsem KZ na njihovem področju za dosego večje in rentabilnejše kmetijske proizvodnje.

ING. M. HAFNER

Tovariš Mavricij Borec je omahnil v prerani grob

Tik pred Novim letom je omahnil v smrt tajnik Republiškega sveta Zveze sindikatov za Slovenijo tov. Mavricij Borec.

Zaslужni, nepozabni pokojnik je bil sin Gorenjske. Rodil se je 22. oktobra 1910 v Smarci pri Kamniku, v 16-letni družini lesnega delavca. Potem ko se je izučil čevljarke obrti, je odšel v tovarno Pollak v Ljubljani, kasneje pa se je zaposlil v Remčevi tovarni v Duplji. Izkoriščen od delodajalcev je že v rani mladosti začel čutili krivice kapitalistične družbe. V strokovnih organizacijah je zato začel sodelovati v borbi za delavske pravice. Ob začetku okupacije je pokojni tov. Borec začel delati v organizacijah Delavske enotnosti in se pridružil netilem upora v Kamniškem kotu.

Po osvoboditvi je tov. Borec nadaljeval delo v sindikatih. Leta 1953 je bil v volilni enoti Kranj - desni breg izvoljen za republiškega ljudskega poslance, Ljudska skupščina LRS pa ga je izvolila za predsednika Zbora proizvajalcev. Pokojni tov. Borec je bil tudi član okrajne skupščine za socialno zavarovanje v Kranju in predsednik Izvršnega odbora Republiškega zavoda za socialno zavarovanje v Ljubljani.

Umri je, zadet od srčne kapi, ko je bil na višku svojih ustvarjalnih moči, mnogo mnogo prerano. Vso svojo poštivalnost je posvetil izgradnji socializma in za njim se je vsepovsod poznala plodna brazda. Težko bo nadomestiti izgubo, ki nam jo je prizadel ta prerani grob, zato bomo tov. Borec tembolj ohranili v najlepšem spominu.

naš razgovor

V KOČI POD BOGATINOM

Kako veselo in prijetno je v planinskih kočah, koliko smeha in duhovitih šal — včasih pa je morda tudi dolgočasno...

»Ne, ne,« sta hiteli pripovedovati oskrbnica in njena pomočnica v koči pod Bogatinom, Jerca Guzelj in Ivanka Arh. »Dolgočasno ni pri nas nikoli.« Res? Nikoli? Kar ne morem verjeti, da jima včasih kako urico le ni dolgčas.

»Navadno koča ni nikoli brez obiskovalcev, če ne več sta vsaj dva, trije. Sicer pa — saj vse leto tako nisva tu gori. Sedaj po novoletnih praznikih bova spet odšli v dolino in se vrnili v zimski smučarski sezoni. Spomladi bova doma vse do polet-

SMUK!

kočah le ljudje s trdno voljo do dela, ljudje, ki so pripravljeni delati in vedno ustrojuj gostom s prijazno besedo.

»Pozimi je v hribih lepše kot poleti,« je pripovedovala oskrbnica v koči pod Bogatinom. Tudi jaz sem tega mnenja, čeprav si navadno do kože premočen, čeprav ne moreš občudovati prelepe planinske flore... Toda, kako lepo je ko opazuješ iz tople sobe, kako zvonj mede in zavija okoli govej. »Na silvestrovo je v hribih posebno lepo, sem prihajajo le veseli ljudje,« in teh kot kaže ni malo, saj so bile skoraj vse kočice letos polne.

Zunaj je medlo, ledene snežinke so udarjale po šipah. Premrazeni in mokri so se vrnili smučarji — hitro vroč čaj in žganje! Mudilo se je, oni so prvi, in midve sva morali prekiniti najin pogovor. Lj.

TE DNI PO SVETU

△ Takoj po novem letu se je začel drugi del zasedanja Generalne skupščine OZN, ki se bo, kakor sodijo, končal približno v začetku marca. Najvažnejše točke dnevnega reda so položaj na Bližnjem vzhodu, na Madžarskem in razorožitve.

△ Egiptovska vlada je odpovedala angleško-egiptovsko pogodbo o prijateljstvu iz leta 1954. Predstavniki angleške vlade je izjavil, da Anglija te odpovedi ne prizna in bo vztrajala pri pravicah, ki jih ima po pogodbi.

△ Madžarska je doslej dobila za okrog 700 milijonov forintov pomoči. Največ pomoči sta dali Sovjetska zveza in LR Kitajska.

△ Predsednik Združenih držav Eisenhower je odklonil predlog sovjetskega ministrskega predsednika Bulganina za razorožitev. Bulganin je predlagal, naj bi sklicali razorožitveno konferenco najvišjih zastopnikov SZ, ZDA, Velike Britanije, Francije in Indije. Eisenhower smatra, da so potrebni razgovori o razorožitvi v Organizaciji združenih narodov, ne pa med petimi velikimi.

△ Bulganinove razorožitvene predloge sta zavrnili tudi Francija in Anglija.

△ Na letni konferenci indijske kongresne stranke je predsednik indijske vlade Nehru izjavil, da mora socializem, ki ga bodo zgradili v Indiji, temeljiti na indijskih pogojih. Izrazil je prepričanje, da mora Indija iti v izgradnji socialistične družbene ureditve po demokratični poti.

△ Na petkovi tiskovni konferenci v našem državnem tajništvu za zunanje zadeve je predstavnik tajništva Branko Draškovič komentiral novi program ameriške vlade za Bližnji vzhod in izjavil: »Če bi prišlo do takšne politike, menimo, da bi pomenila komplikiranje že tako občutljivega položaja na Bližnjem vzhodu.« Ko je odgovarjal na nadaljnja vprašanja, je Draškovič izjavil, da zdaj ni nobenih novih momentov v zvezi z obiskom predsednika Tita v ZDA. Kritiziral je tudi ameriško stališče, da je na Srednjem vzhodu nastal politično brezračni prostor, ki bi ga bilo treba zapolniti z ameriškim vplivom. Dejal je, da taka stališča zanikajo pravico in sposobnost arabskih narodov, da so gospodarji na svojih tleh.

△ Jugoslovanske enote, ki v okviru varnostnih sil Združenih narodov prodirajo od Sueškega prekopa proti Izraelski meji, so prešle doslej več kot 100 km po izredno slabih poteh. Izraelske čete, ki se umikajo, so za seboj razrušile vse prometne zveze.

△ Sekretar Socialistične stranke Italije Nenni je sklenil iz protesta proti sovjetski politiki na Madžarskem izročiti 16 milijonov lir, ki jih je prejel kot »Stalinsvo nagrado za mir«, mednarodnemu in italijanskemu Rdečemu križu. Ta denar bodo porabili za pomoč madžarskim beguncem.

△ V soboto je odred francoskih padalcev-udeležencev napada na Egipt, z noži in avtomatskim orožjem napadel Alžirce v muslimanski četrti Alžira. Med številnimi žrtvami napada je tudi neko osemletno dekletce.

△ V petek je umrl predsednik avstrijske republike Theodor Körner.

△ Kot je včeraj sporočila sovjetska agencija TASS, je madžarski zunanji minister Horvat izjavil, da je madžarska vlada povabila generalnega sekretarja Združenih narodov, Daga Hammarskjölda, naj spomladi obišče Madžarsko. Horvat je tudi povedal, da je po oktobrskih dogodkih pobegnilo iz Madžarske 150 tisoč ljudi. Več kot polovica jih je ostala v Avstriji. Doslej se je 10 tisoč beguncev odločilo za povratek v Madžarsko.

IZDAJA OKRAJNI ODBOR SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJSEK / TELEFON UREDNIŠTVA 475, 297 — TELEFON UPRAVE 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNAL BANKI V KRANJU 61-KB-1-2-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESEČNA 50 DIN

SAMOZVANI POLICAJ BLIŽNJEGA VZHODA

LJUDJE IN DOGODKI

Novo leto že takoj ob začetku obeta nove vznemirljive dogodke na mednarodnem področju. Za prvo presenečenje so tokrat preskrbeli v Washingtonu. Predsednik ZDA Eisenhower namerava te dni predložiti kongresu poslanico, s katero bodo obeležili preobrat v dosedanjih politikah do Bližnjega vzhoda. Eisenhower bo baje zahteval ustanovitev posebnega sklada 400 milijonov dolarjev za gospodarsko pomoč državam Bližnjega vzhoda, hkrati pa bo pozval kongres, naj ga pooblasti, da po potrebi uporabi vojaške sile v tem delu sveta.

Podrobnosti tega načrta še niso znane, vendar že njegovi glavni obrisi, kakor tudi dejstvo, da je po vsem sodeč zunanji minister Dulles tvorec nove ameriške »doktrine« na Bližnjem vzhodu, ne obetajo preveč dobrega. Uradno pa je — kot poroča ameriško časopisje — glavni cilj tega načrta »za mir na Bližnjem vzhodu« — postavljanje po robu sovjetskemu prodiranju na to področje.

Avtorji ameriške zunanje politike so spretno izkoristili anglo-francosko propagandistično gonjo o sovjetskem bavljanju, ki baje ogroža Bližnji vzhod. Čeprav v Londonu in v Parizu niti sami niso bili trdno prepričani v vse te obdolžitve, ki so jih napravili ruskemu medvedu, so vendar menili, da je to najboljša zaveza za skrivanje lastnih ciljev in namenov. Obenem pa so skušali na svojo stran pridobiti tudi ameriškega zaveznika, kjer je vsako opozorjanje na »sovjetsko nevarnost« vselej obrodilo dobre uspehe in pridobilo ZDA za cilje obeh manjših evropskih zaveznikov. Toda tudi v Washingtonu ne nasedajo več vsaki pripovedki o

ruskem strašilu, zato pa jo kaj večje izkoriščajo za uveljavljanje lastnih političnih ciljev. In tako se zdaj pod krinko skupnega boja proti sovjetski nevarnosti v resnici odvija boj za petrolejska polja na pesku Bližnjega vzhoda, v katerem Francija in Britanija že vnaprej igrata na slabšo karto. Tako so v Londonu in v Parizu v za-

Jugoslovanski vojaki v Egiptu v pogovoru z domačini

dregi, ali naj pozdravijo ali grajajo ameriški sklep o uporabi čete na Bližnjem vzhodu. Širjenje ameriškega vpliva v tem področju gre nujno na rovaš dosedanjih francoskih, zlasti pa britanskih pozicij in bo zato taka samostojna politika ZDA naletela še na dosti trenj med Washingtonom in obema zahodnoevropskima prestolnicama. Britancem in Francozom ostane le še tolažba, da bodo ZDA s tako samozvano vlogo stražarja Bližnjega vzhoda prevzele tudi vse tveganje na svoja pleča. V senci širokega ame-

riškega hrpta pa bo morda tudi za manjše lovce še kaj plena.

Toda tudi za močne Amerikance igra z orožjem na tako eksplozivnem področju ni brez nevarnosti. »New York Times« pravi sicer, da bo učinkovita prav zato, ker je tvegana, hkrati pa sam izraža bojazen, da s takimi ukrepi ZDA postavljajo na kocko mir v tem delu sveta.

Trezno ameriško stališče je nagnilo tehtnico javnega mnjenja v arabskem svetu znatno v svojo korist, vprašanje pa je, če bo tako pridobljeni ugled dovolj močna utež, da je ne bi pretehtali prenapregljeni koraki ameriške vlade.

Zamisel, ki je narekovala novi pogled ZDA na politiko do Bližnjega vzhoda, je vsekakor ideja o »vacuumu«, o praznini, ki je nastala na tem področju, odkar je oslabil britanski vpliv. Toda četudi le s težavo lahko govorimo o kakršnikoli »praznini« (saj je to izraz izvlečen iz blokovskega slovarja), je nedvomno, da rešitev za pereči problem Bližnjega vzhoda ne more biti v tem, da ena velsila zamenja drugo na tem področju. Izkušnje so pokazale, da je prav tuje vmešavanje prizadejalo največ zla in povzročilo nemirni položaj na peščenih pustinjah Bližnjega vzhoda. Izhod iz te situacije je po mnenju nekaterih indijskih krogov le v tem, da omogočimo samostojno in neodvisno politiko državam v tem delu sveta in da okrepimo vlogo ZN. Prvi odmevi iz Sirije in Egipta, ki odločno zavrzujejo najnovejšo ameriško akcijo, ker krni njuno neodvisnost, so samo splošni barometer arabskega razpoloženja, ki nasprotuje slehernemu vmešavanju v njihove notranje zadeve.

Ameriška akcija pa sioni na ocenah političnega položaja z blokovskih postojank in zato ne more koristiti niti miru niti rešitvi bolečega vprašanja Bližnjega vzhoda. Teža zapletenega vzrota niso mogli rešiti anglo-francoski padalci, prav tako pa ga ne bodo mogli razvozlati ameriški dolarji v senci ameriških tankov.

MARTIN TOMAZIČ

v nedeljo smo zabeležili

KAMNICANI SO VESELO SILVESTROVALI

Silvestrovanje je bilo letos v Kamniku tako živahno kot še nobeno leto. Največ gostov je bilo v Domu, kjer so izpraznili veliko dvorano. Kljub temu, da so postavili mize tudi v avlo in v vseh zgornjih prostorih, je zmanjkalo prostora. Polni so bili tudi kavarniški prostori in gostilne. Prazniki so minili brez kakih posebnih dogodkov. Vse klamske kočje so bile za praznike polne gostov.

TRŽICANI SO DOBILI NOVE AVTOBUSNE ZVEZE

AvtoBUSNE zveze med Ljubljano in Tržičem so najštevilnejše v Sloveniji, saj jih je

dnevno kar trinajst. Vendar Tržičani še niso bili zadovoljni, četudi imajo ob sobotah in nedeljah celo močne avtoBUSNE zveze, ki jim omogočajo obisk gledaliških in drugih prireditelj v Ljubljani. Avtobusi so vedno polni, največkrat celo prenapolnjeni. Z novim letom bodo avtobusi tudi ob nedeljah in praznikih vozili tako, da bodo Tržičani in ostali Gorenjci imeli zvezo z vsemi avtobusi in vlakci, ki prihajajo oziroma odhajajo iz Ljubljane.

LOVEC OBSTRELIL LOVCA

V nedeljo okoli 13. ure je pri lovu nad Žirni prišlo do lažje nesreče. Vinko Mlinar iz Stare vasi je pri lovu obstrelil lovca

Franca Strela iz Dobračevega. Ponesrečena so takoj odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Organi varnosti so ugotovili, da je bil to nesrečen slučaj.

DEDEK MRAZ JE OBDARIL OKOLI 4000 OTROK JESENISKE OBČINE

Po vseh krajih jeseniške občine so pripravili dedku Mrazu šepo sprejeme. Vrstile so se najrazličnejše mladinske prireditve in dedek Mraz je obdaril okoli 4000 otrok.

Od 7. do 10. januarja se obeta suho in mrzlo vreme. V jasnih nočeh bo zmrzovalo. Od 11. do 13. t. m. pa bo verjetno zapadel sneg do nižin, nakar bo sledila ponovna ohladitev.

naša kronika

1. POST FESTUM — NOVO LETO

Silvestrovo je pač tak dan, no, in sam Novega leta dan tudi, da nihče nikomur ne zameri, če morda malce preveč globoko pogleda v kozareček.

Taki so pač običaji...

Franci Hribovec je tudi take sorte možakar. Ze dije časa se je namreč veselil silvestrovanja, kajti upal je, da bo žena tokrat bolj radodarna in da mu bo pomohla pod nos kak stotak več kot po navadi. — Samo enkrat na leto je Silvestrovo in takrat človek res ne sme biti preveč sentimental, si je mislil Franci in se naspil v prvo gostilno, iz katere so ga vabili prešerni zvoki godbe.

»Samo pogledat grem,« je dejal, »če je notri morda kak prijatelj. Pokrepač se bom in popil dva deci, potem pa grem k znanec, kjer me že čaka žena.«

Vendar tudi tokrat, kot že marsikdaj doslej, je napravil Franci račun brez krčmarja. Seveda, v gostilni je našel znanca, ne enega, marveč precej. Beseda je dala besedo, čez čas jih je vino že vzpodbudilo k pesmi in Franci ni šel k ženi. Kako sta se drugi dan pomenila, sicer ne vem. Najbrže mi tega Franci tudi nikoli ne bi zaupal.

Povedal pa mi je »na uho« nekaj drugega...

Naš junak — Franci je torej v veseljem razpoloženju zakorakal iz starega v novo leto. Da je bilo res tako, je potem še sam nekaj dni čutil...

Po praznikih je prišel na šilt še vedno nekoliko »prazničen«, se pravi zaspan in bled; slatka ne-bogljjen. Tovariši so to brž zapazili, vendar niso temu pripisovali kdo ve kakšnega pomena. Še več, Franci je moral požreti marsikakšno pikro pripombo.

To se mu je za malo zdelo. Tuhtal je, kako bi ta šilt skrajšal in prišel čimprej domov do postelje. — Končno mu je šinilo v glavo!

Ko je občutil, da ga precej kolegov opazuje, se je mahoma opotekel. »Slabo, slabo...« je tožil. Prijatelji so mu brž priskočili na pomoč in ga čez pol ure spravili k sebi. Posledica? — Oddelkovodja je dovolil Francinu, da je šel k zdravniku. No, in tu doseže tale zgodba svoj vrhunec.

»Kaj vam je?« je vprašal zdravnik, ko je vstopil v ordinacijo.

»Slabo, slabo...«

»No, slecite se brž in vlečite se na ordinacijsko mizo,« mu je velel zdravnik in odšel v sosednjo sobo po instrumente.

Franci je to komaj čakal in se brž vlegel... Zdravnik se je vrnil z vsem potrebnim za pregled in stopil tik obenj.

Toda Franci ni dajal od sebe živih znakov. Zdravnik se je sev prestrašil! »Pa menda ja ni...« — Brž je sklonil glavo na Francinove prsi in poslušal: »Srce bije normalno...« — Nato mu je še privzdignil veke: »Normalno...« je še vedno malce prestrašeno zamrmral.

»Eh, butec,« mu je vendarle šinilo v glavo in dokler je Franci še mirno ležal na ordinacijski mizi, mu je zapisal zdravilo na recept:

TRI DNI INTENZIVNEGA SPANJA!

Nato ga je zbudil...

Franci, ki mi je včeraj pripovedoval tole zgodbo, je rekel, da je odšel povsem normalno iz ordinacije in da ni pobiral na koncu stopnic svojih razrahljanih kosti...

Bilo je pač Silvestrovo in njega posledice...

I. A.

POTROŠNIŠKI SVETI NE OVLADAJO SVOJIH NALOG

Nedavno je komisija za družbeno upravljanje pri Občinskem odboru SZDL Tržič sklicala sestanek svetov potrošnikov. Na posvetu so ugotovili, da so potrošniški sveti po večini malo delali, marsikje pa niso bili niti ustanovljeni. Del krivde nosijo tudi nekateri poslovodje, ki se po nepotrebnem bojijo takih svetov.

TARIFNI PAVILNIK TOVARNE »PLAMEN« V KROPI

Kropa, 6. januarja
Včeraj je bila v tovarni »Plamen« v Kropi izredna seja Upravnega odbora. Clani so potrdili načrt dopolnjenega tarifnega pravilnika. Po njem bodo dobili delavci na ne-kvalificiranih in polkvalificiranih delovnih mestih 5% povišanje plače, na kvalificiranih in visokokvalificiranih mestih pa 10%. Natančneje bo odstotek določen po važnosti delovnega mesta. Za delovna mesta, na katerih je plačano delo po času in kjer imajo skupinsko normo, so izdelali tarifne postavke v razponu. Konec januarja bo DS tarifni pravilnik z upoštevanjem vseh umestnih predlogov dokončno potrdil. V predlogu tarifnega pravilnika je najnižja tarifna postavka 33,5 dinarjev, najvišja 83 dinarjev, pri uslužbenških delovnih mestih pa 8800 dinarjev in 28.000 dinarjev. C. R.

OBČNI ZBOR OKRAJNEGA SINDIKALNEGA SVETA

6. t. m. je bil v sindikalnem domu v Kranju redni letni občni

zbor Okrajnega sindikalnega sveta,

ki se ga je udeležil tudi predsednik Okrajnega odbora SZDL Mirko Zlatnar. V uvodnem poročilu je predsednik OSS Franc Pogacnik nanizal vrsto problemov, s katerimi se ukvarjajo sindikalne organizacije na Gorenjskem; pri tem je opozoril zlasti na ukrepe, ki vplivajo na povečanje proizvodnosti dela, dalje na vprašanja tarifne politike ter na skrb za boljše življenjske in delovne pogoje delavcev. V razpravi pa so delegati govorili med drugim o uveljavljanju organov samoupravljanja, o razvijanju uslužnostne obrti, o delavski mladini, o klubih mladih proizvajalcev, o borbi zoper izkoriščanje vajencev, o dograditvi sindikalnega doma v Kranju ter o plačni politiki.

V TRŽIČU BO TREBA UKINITI NEKAJ GOSTICE

ObLo Tržic je pred dnevi razpravljalo o problematiki gostinstva v Tržiču, kjer bo treba ukiniti nekaj gostišč. Odobril je priključitev Reševalne postaje k Zdravstvenemu domu, imenovanju sanitarnega inšpektorja in potrdil ustanovitev stanovanske skupnosti Bomožne predilnice in tkalnice. Otroškim jaslim je odobril dotacijo in sprejeli določila Odluka tržnega reda, ki bo odslej preprečevali nekontrolirano in nehiogensko točenje vina tujih prodajalcev. Nadalje so odborniki sklenili, naj bi občinske ekonomije prodajale živino v prvi vrsti dosedanjim najemnikom.

J. V.

Gospodarske

VESTI
IZ VSE DRŽAVESPREMENBA CEN
ELEKTRIKE?

Po zadnjih razgovorih v Zveznem izvršnem svetu kaže, da se bodo v letošnjem letu bržkone spremenile cene električne energije. Le v široki potrošnji in individualnih gospodinjstvih spremembe ne bodo vplivale na ceno, zaradi tega, da ne bi to vplivalo na poslabšanje življenjskega standarda. O načrtu uredbe bodo še razpravljali.

MODERNEJSI PRIPOMOČKI
— OBILNEJSI RIBOLOV

Lani se je ribolov ob naših obalah znatno izboljšal. V enajstih mesecih so ribiči nalovili za 3600 ton več morskih rib kakor leto poprej, to je skupno 17.228 ton rib. Poročajo, da se je lov izboljšal predvsem zaradi zboljšanja mehanizacije ribiškega brodomstva. Lov sardel se je predvsem precej povečal, saj so v l. 1955 ulovili 1900, lani v enajstih mesecih pa 4200 ton teh rib.

17 MILIJONOV DNI V BOLNIŠNICAH

Skupni izdatki za zaščito ljudskega zdravja so znašali lani v vsej državi okoli 4 milijarde dinarjev, to je okoli 4 milijarde več kot l. 1955. V bolnišnicah se je lani zdravilo 1.250.111 bolnikov, ki so preživeli tu 17.103.507 dni. V ustanovah ambulantnega in dispanzerskega tipa je bilo 45.604.480 pregledov, oziroma povprečno 2,6 pregleda na prebivalca.

MLEKO PO NAROČILU NA
DOM — TODA SAMO V
ZAGREBU

V kratkem bodo dobili Zagrebčani servis, ki bo dostavljal mleko na dom z avtomobilom. Potrošnik bo naročil določeno količino mleka, ki mu ga bodo dostavljali redno zjutraj ali ob dogovorjenem času. Po ali ob dogovorjenem času. Po ali ob dogovorjenem času. Po ali ob dogovorjenem času.

SAP BO UVEDEL NOVE MEDNARODNE AVTOBUSNE PROGE

Ze 1. 1955 je podjetje SAP vpejalo več rednih avtobusnih prog. V letošnjem letu namerna SAP uvede nove mednarodne avtobusne zveze med Trstom, Sežano in Bledom, dalje med Ljubljano, Trstom in Benetkami ter progjo Beljak—Podkoren—Opatija in Ljubljana—Celovec—mednarodno progjo Ljubljana—Celovec—Bled. Promet na teh progah se bo predvidoma začel 1. maja.

KAKŠNE BODO LETOS CENE V TURISTIČNIH HOTELIH

Predstavniki Turistične zveze Slovenije, Republiške gostinske zbornice, Planinske zveze in drugih sorodnih organizacij so se že pogovarjali o cenah v prihodnji turistični sezoni. Dnevna oserba v hotelih na Bledu bo znašala (A kategorija) 1800 do 2300 din v sezoni, izven sezone pa 1440 do 1840 din; (B kategorija) po 1200 do 2100 v sezoni in 950 do 1740 din izven sezone; (C kategorija) 750 do 1350 din v sezoni in 550 do 1050 din izven sezone. V Bohinju od 750 do 1150 din v sezoni in 500 do 850 din izven sezone. V Opatiji 850 do 2500 din. Te cene bodo veljale za tuje turiste, za domače pa cen še niso določili.

NA JESENICAH BODO DOBILI CINEMASCOPE APARATURO

Jesenice so sedmo mesto v Sloveniji, ki naj bi po programu Zvezne Jugoslovanske kinematografije dobile cinemascope naprave. Občinski ljudski odbor čaka na podrobnejšo dokumentacijo o investiciji 6 milijonov dinarjev, ki je potrebna za nabavo kino aparature. Treba bo tudi primerno urediti dvorano, kabine in drugo. Skupna investicija bo znašala 10 milijonov dinarjev, del zneska pa bo podjetje krilo iz lastnih sredstev. Dnevna cena za celotno aparaturo je 26 milijonov dinarjev, vendar bi Zveza plačala od tega 20 milijonov kot pomoč za razvoj naše kinematografije.

TITO

MED
LJUBELJSKIMI LOVCI

MARŠALOV NOVOLETNI LOVSKI PLEN

Predsednik Tito in Ivan Maček-Matija pred kozorogom, ki ga je predsednik Tito ustrelil pod Ljubeljem

REPORTAŽA
Z
NOVOLETNEGA
LOVA
PRESEDNIKA
TITA

Po dolgem času se je modri vlak spet ustavil na kranjski postaji. Tokrat je bilo prav gotovo zadnjič v letu 1956, saj so bili le še trije dnevi do Novega leta. Kot strela se je širila novica — Tito je pri nas, na Gorenjskem — na Brdu. Le malo časa se je zadržal Maršal na Brdu — mudilo se mu je, prišel je, da bi še zadnjič v tem letu poizkusil svojo lovsko srečo. Brž je vzel svojo lovsko puško, daljnogled in že je bil na poti proti Podljubelju.

»Da, da, ustavili se bomo pri naših starih znanih — v gostilni pri Ankeletu,« je z navdušenjem pripovedoval. Lepe spomine ima na to majhno, preprosto, a prijetno zavetišče, saj se je tu ustavljal že pred leti, že tedaj, ko je v tem kraju prvič ustrelil kozoroga. Čeprav je bil zelo razpoložen, se je zdaj pa zdaj na njegovem obrazu opazila nestrpnost. Kako ne — puška je bila še polna, plen še ni bil zadet. In ne le to — meglja je bila precej nizko in videlo se ni kaj prida daleč. Vrgel je puško čez rame in krenil peš proti Ljubelju. Čez kakke pol ure je bil Maršal že na čakališču. Vreme ni bilo najboljšje za lov. Megle so se podile po dolinah, tla so bila zmrzjena, dreveje pobeljeno z ivjem. Toda — vsa sreča... Nad dolino je bilo kot likortoliko jasno in meglja ni motila razgleda po pečinah. Meglene kope so se počasi dvigale...

Nekam zaskrbljen je čakal Tito na svojem lovskem čakališču — če se dvignejo megle še malo, z lovom ne bo nič. Celo nevarno utegne postati, kajti kozorogi imajo dober vonj, ki preslepari lovčeve oko.

»Glej, ali je mogoče!«

Izza pečine se je pokazala skupina kozorogov s svojim poglavarjem, najstarejšim kozorogom, na čelu. Bližali so se in se ponosno razgledovali po okolici. Maršal jih je opazoval skozi daljnogled. Prvi najponosnejši je bil že dovolj blizu, da bi ga zadel dobro merjen strel. Ne ne, stati mora pravilno. S pleči mora biti obrnjen proti puškini cevi. Zato — počakal bom še toliko, da bo prilika ugodna, si je dopovedoval Maršal.

Prav na tihem je vstal, se oddaljil nekaj metrov od čakališča, prislonil puško k drevesu, opazoval skozi puškino daljnogled in čakal — čakal, da se bo kozorog pravilno obrnil. Če bi ga streljal nepravilno, bi se žival lahko dlje časa mučila, kar prav gotovo ni »po lovsko«. Kozorog se je prestopal, ogledoval okolico, ponosno premikal glavo s svojimi lepimi rogovi in — zdajci se je nekoliko obrnil, Maršal ga je s prislono puško

k drevesnemu deblu zvedavo opazoval. Kozorog se mu je še bolj približal. Se kakšnih 150 metrov je bil od njega, ko — se je s pleči obrnil proti kraju, kjer je čakal Maršal.

Bo ali ne bo...?

Premišljeno in gotovo je pritisnil na petelina. Prvi strel. Bo dovolj? Da.

Se kaka dva metra se je ponosna žival premaknila po pečinah in se zgrudila. Mrtva? Seveda.

Iz rane je pričurila temnordeča kri.

Spretnega lovca so obkročili nekateri njegovi spremljevalci in mu navdušeno stiskali roko. Niso se mogli načuditi njegovi strelski spretnosti. Tito se je veselo nasmehnil. Vsa prejšnja bojazen zaradi megle in bližajočega se mraka je izgnila. Ko je videl pred seboj mrtvega kozoroga, se je na njegovem obrazu opazilo tiho zadovoljstvo.

»Da, prav zadnji čas je bil. Če bi čakal še nekaj minut, bi vseh 6 kozorogov odšlo, tako pa se jih je vrnilo le 5,« je navdušeno pripovedoval.

Lovca je prinesel kozoroga na cesto, kjer ga je počakal lovec — Maršal. Podljubeljski lovec je odlomil vejico, jo po starem lovskem običaju pomočil v kozorogovo kri in si jo položil na klobuk.

»Za lovski blagor,« je čestital Titu, ko se mu je približal z okrvavljeno vejico na klobuku. Tito mu je pristrčno tislil roko, se zahvalil in si zataknil vejico za svoje pokrivalo.

Ponosni kozorog je brez močij ležal pred njimi. Bil je eden najlepših do sedaj ustreljenih kozorogov. Živel je kakih 18 let in njegovi rogovi so bili lepo raščeni — prav gotovo je bil glavav družine kozorogov.

Lovski običaji pa seveda še niso bili pri kraju. V restavraciji na Ljubelju je Tito, tokrat lovec z veliko srečo, spil z loveci in spremljevalci zdravico in — seveda brez prijetnega kramljanja ni šlo. Pozdravili so ga grančarji z obmejne karavle, domači-

PRED GOSTOVANJEM
TRIA EBERT Z DUNAJA

Koncertna direkcija Slovenije je v sporazumu z Jugokonzertom iz Beograda letos ponovno angažirala svetovnoznani trio EBERT z Dunaja za čeli 7. januarja v Ljubljani, nato 8. januarja v Kranju, 9. januarja v Celju in 10. januarja v Mariboru. Trio je že s svojim lanskim koncertom v Ljubljani pripravil eno doslej največjih umetniških presenečenj in užtkov.

Ansambel sestavljajo violinistka Lotte Ebert in njena brata, violončelist Wolfgang ter pianist Georg. Vsi trije umetniki so študirali pri najvidnejših mojstrih, in sicer pri violinistu Vaši Prihodi, violončelistu Enricu Mainardiju in pri pianistu Edwinu Fischerju. Ze takoj s svojimi prvimi koncerti leta 1949 na Dunaju so doži-

velj nedeljeno priznanje, bili so nagrajeni z vrsto priznanj in nagrad, nato pa so koncertirali v Nemčiji, Holandiji, Belgiji, v skandinavskih državah, Franciji, Španiji, Italiji, Švici, Angliji in Jugoslaviji. Povabljeni so tudi v Sovjetsko zvezo.

Koncerti tria Ebert so posebno doživljajoše iz dveh razlogov: oba godalna instrumenta, violina in violončelo, sta čudovita izdelka stare italijanske šole Andreja in Pietra Guarnerija, kar bistveno pripomore k zvočnosti ansambla, drugič pa trio vsa dela izvaja na pamet in se tako lahko popolnoma preda iskrenemu komornemu muziciranju. Na svoji letošnji turneji bo trio EBERT igral Beethovnov trio op. 70/1, znan kot »Trio duhov«, in znameniti Dvoržakov trio »Dumky«.

V BOBOVKU PRI KRANJU SO
ODKRILI KELTSKO GROBIŠČE

Delavci opekarne v Bobovku pri Kranju so pred tedni pri odkrivanju vrhnje plasti zemlje nad hlevico naleteli na zanimive in mnogo obetajoče arheološke izkopanine. Direktor tovarne tovareš Čebulj je, zavedajoč se pomembnosti tega odkritja, takoj obvestil arheologe. Prva sondiranja terena, ki so začela 11. decembra, so pokazala, da gre za keltsko grobišče iz rimske dobe na Gorenjskem, ki bo med drugim delno osvetlilo tudi pogrebne rituale (obrede). Medsebojna primerjava in konstrukcija devetnajstih grobov, ki so jih doslej odkrili, ter obilni dodatki — meč, noži, urne (posode) s pepelom umrlih, fibule (sponke), vrči in podobna keramika opozarjajo na družbeno diferenciacijo, to je razloček med premožnimi in siromašnimi sloji.

Zlasti zanimivo je to, da so vsi grobovi kvadratne konstrukcije. V enem izmed njih so našli leseno skrinjo, okovano s železom, v njej pa 65 cm dolg meč, 2 noža, vazico in svetlo zelenega stekla po izvoru iz Akvileje (Ogleja), dalje ostenko, stekleno urno s pepelom umrlega (mrliče so sežgali), ključ in dvoje bronastih tečajev skrinjice, ki je bila v večji skrinji. — V enem izmed grobov so našli tudi srebrno fibulo, ki predstavlja pravo redkost med gradivom, ki ga poseduje Slovenija iz te dobe. Po dosedanjih najdbah se lahko nadejamo še pomembnejših izkopavin, o katerih bomo obvestili naše bralce v eni prihodnjih številik našega lista.

Zaščitna izkopavanja je omogočil Zavod za varstvo spomenikov v Ljubljani, sredstva za nadaljnja izkopavanja pa je dala komisija za spomeniško varstvo pri OLO Kranj. S. S.

gorenjski obveščevalec

SPOROČILO NAROČNIKOM

Te dni smo razposlali že izpolnjene položnice in vabimo naročnike, da plačajo naročnino pismonošcem, ker si s tem prihranijo nepotrebno pot na pošto.

Vse naročnike, ki so v redu poravnali naročnino, bomo upoštevali pri nagradnem žrebanju. Razen kolesa »Rog« in radijskega sprejemnika »Vesna« M 56 (z vgrajenim magličnim očesom), ki je najnovejši in izpopolnjen izdelek ljubljanskega podjetja »Telekomunikacije«, bo ob tej priliki izžrebanih še mnogo praktičnih predmetov, ki so jih za naše naročnike darovala gorenjska podjetja. Vsakdo, ki bo do tega časa pridobil najmanj 5 novih naročnikov »Glasa Gorenjske«, pa se bo žrebanja lahko udeležil še z enim dodatnim glasom (če je sam že naročnik), tako da si bo podvojil možnost, da ga izbere žreb. Nekateri naročniki so si že pridobili to ugodnost. Vabimo vse, da sledijo njihovemu vzgledu.

Uredništvo in Uprava

MALI OGLASI

Poštenu dekle išče opremljeno ali prazno sobico kjer koli. Nujno rabim. Plačam dobro. Naslov v upravi lista pod »Milvilja«.

Kolesa, triciklji in motorna kolesa sprejme v lakiranje in kromiranje mehanična delavnica pri Savskem mostu — bivši »Unión«, Kranj.

Kupim 1 zofa (divan). Ponudbe poslati na upravo lista.

Elektromotor 5 KM in pisalni stroj ugodno prodam. Poizve se: Kranj, Gregorčičeva 1.

Prodajam 2200 komadov cementne strešne opeke ali zamenjam za prašiča. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodajam 2 črni svinjli 11 tednov stari. Ogled: Kadivec Martin, Senčur 258.

Iščem dekle ali upokojenko. Hrana in stanovanje zagotovljeno. Naslov v upravi.

Instruktorja matematike za 3. gimnazijo št. 6. Franc Konjedič, Smarjetna gora 2, Kalvarija.

Na pravnem oddelku, Pravno-ekonomske fakultete v Ljubljani je diplomiral Vilfan Janez. — Cestita KAD.

Prekleujem besede, ki sem jih izrekla o Konjar Olgi in se ji zahvaljujem, ker je odstopila od tožbe. — Gabrik Justina.

Podpisani O. A. izjavljam, da je bil moj sum zoper Kolarja Franca, peka iz Kranja, zaradi tatvine kolesa povsem neutemeljen.

Vsem, ki so pomagali pri gašenju požara na hlevu in gospodarskem posloju dne 23. decembra v Hrašah, se najlepše zahvaljujem. Posebno hvalo sem dolžan vsem sosedom in PGD Zapoge, ki je takoj priložilo na pomoč in mi s svojo izvežbanostjo rešila vsaj stanovanjsko hišo. Hvala tudi PGD Medvode in Smednik. Se posebej se zahvaljujem vsem darovalcem krme in lesa. Trtnik Franc, Hraše pri Smedniku.

Pri skupni objavi čestitk v noveletni številki je nastala napaka. To popravljamo. Namesto Avgust Mavčič se pravilno glasi: Avgust Kavčič, predilnica volne Rakovca 1, Kranj.

OBJAVE

OBJAVA

Na podlagi objave Državnega sekretariata za notranje zadeve FLRJ obveščamo, da bomo v času od 1. januarja do 31. decembra 1957 izvršili zamenjavo osebnih izkaznic tujih državljanov, stalno naseljenih na območju okraja Kranj.

Vse podrobne informacije lahko zainteresirani dobijo pri Tajništvu za notranje zadeve OLO Kranj.

RAZPIS

Okrajna združena zveza Kranj sprejme takoj v službo tovarniško, ki dobro obvlada stenografijo in strojepis.

KINO

KINO »STORZIC« KRANJ

Od 7. do 9. januarja, mehiški film »UMIRAM SREČNA« ob 16., 18. in 20. uri — zadnjikrat.

10. januarja, italijanski barvni film »DEKLE Z REKE« ob 16., 18. in 20. uri.

KINO »RADIO« JESENICE

7. in 8. januarja, ameriški barvni film »VELIKA NOC CASANOVE« ob 18. in 20. uri — zadnjikrat.

9. in 10. januarja, ameriški barvni kriminalni film »KLICI M. ZARADI UMORA« ob 18. in 20. uri — premiera.

KINO »PLAVŽ« JESENICE

7. in 8. januarja, franc. barvni film »LUKRECIJA BORGIA« ob 18. in 20. uri — zadnjikrat.

9. januarja — zaprto.

10. januarja, ameriški barvni film »VELIKA NOC CASANOVE« ob 18. in 20. uri.

KINO ŽIROVNICA

9. januarja, ameriški barvni film »VELIKA NOC CASANOVE« ob 19.30 uri. Samo tega dne.

KINO DOVJE MOJSTRANA

9. in 10. januarja, francoski barvni film »LUKRECIJA BORGIA« ob 19. uri. Mladini izpod 16 let zabranjen — zadnjikrat.

KINO RADOVLJICA

8. in 9. januarja, franc. film »NE UMIRA SE TAKO«. V torek ob 20. uri in v sredo ob 17.30 in 20. uri.

GLEDALIŠČE

»PREŠERNOVO GLEDALIŠČE« KRANJ

Torek 8. januarja ob 16. uri zaključna predstava za tovarno »ISKRA«. Fr. Melčinski: »MOGOČNI PRSTAN«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

NA JESENICAH

Rodile so: Hedvika Rudolf, gosposinja z Jesenic — dečka; Marija Petercel, tov. delavka iz Mošenj — deklico; Darinka Jenstrle, učiteljica iz Gorij — dečka; Antonija Ržen, gosposinja Dak profesorica glasbe z Jesez Bleda — dečka; Sonja Tramnic — dečka; Romana Tiama, goštica Volarič, tekačica iz Mojstrane — deklico; Matilda Kospodinja iz Vipolže — dečka; Brvačič, tkalica iz Dvorske vasi — deklico; Marija Pavlenč, trg. pomočnica z Jesenic — dečka; Mihaela Marinč, poljska delavka iz Podsobotina — deklico; Milica Mičanovič, gosposinja z Jesenic — deklico.

Poročili so se: Matevž Bohinc, osebni upokojenec iz Mežaklje in Iva Bulum gosposinja iz Mežaklje.

Umrli so: Stefan Benkovič, otrok, star 4 mesece, umrl na Jesenicah, Savsko nabrežje 50; Franc Zgonec, osebni upokojenec, star 58 let, umrl na Jesenicah v bolnici, nazadnje stanujoč na Kočni 10.

V TRŽIČU

Rojeni: Milena Serec.

Poročili so se: Ciril Frantar — Metod, strojni ključavničar in Ivana Perko, prešivalka; Janez-Marijan Pernuš, tekstilni tehnik in Angela-Marija Kurent, predilka.

Umrli so: Franc Skrjanec, krojač iz Seničnega; Franc Bukovic, kmet iz Seničnega; Jožef Klemenc, poljedelski delavec iz Grahovš.

V SKOFJI LOKI

Rojeni: Alojzija Paulus iz Sk. Loke, rodila hčerjo Januško.

Umrli so: Frančiška Okorn.

TRŽNI PREGLED

V SKOFJI LOKI

29. decembra so branjevke škočjeloški trg dobro založile predvsem z raznovrstno zelenjavo. Cene, ki smo jih zabeležili, so sledeče: krompir 14 din kg, zelje (glave) 30 din kg, zelje (kisljo) 50 din kg, repa (cela) 5—7 din kom., repa (kislja)

20 din merica, cvetača 120 din kg, ohrovt 40 din kg, por 7—15 din kom., pesa (rdeča) 35 din kg, redkev (črna) 5 din kom., solata 40 din kg, motovilec 30 din merica, špinača 25 din merica, jabolka 35—45 din kg, hruške 45 din kg, smetana 150 din liter, sirček 12 din kom., maslo, surovo zavitek 100 din (cca 0,25 kg), jajca 25 din kom., korenje 15 din kg, peteršilj 10 din zavitek, piščanci 250—300 din kom., orehi 85 din liter, kg 200 din, fižol, suh 30 din liter.

V KRANJU

Zivilski trg v Kranju je kazal prvi petek po Novem letu kaj klevrno sliko. Najbrž sta novo leto in seveda silvestrovanje imela prste vmes, da je prineslo na trg svoje izdelke le malo branjev. Temu primerno je bilo tudi malo blaga naprodaj.

Zabeležili smo takele cene: čebula 100 din kg, kislja repa 28 din, jajca 27 din kom., merica rdečega radiča in motovila po 25 din, krompir 15 din za kg. Od sedaj je bilo zapaziti le jabolka, in sicer od 25 do 40 din za kg.

V KAMNIKU

Pred Novim letom je bilivilski trg v Kamniku dobro založen. Ni manjkalo niti špinače in radiča po 100 din kg. Tudi orehov je bilo v soboto dovolj po 65 in 70 din kg. Ekonomija iz Križa je spet pripeljala na trg dva kurnika živih kokoši, ki so jih prodajali po 200 din kg. Gospodnje so to pot že čakale na perutnino in takoj obstopile voz, tako da je šlo blago hitro v promet. Ekonomija je poslala na trg tudi nad 1000 komadov jajc po 25 din, kar je imelo za posledico, da so tudi ostali prodajalci znižali cene, v kolikor niso drobnejša jajca že prej prodajali ceneje. Menimo, da bi ekonomija lahko še znižala ceno in tako ugodno vplivala na cene na trgu in v trgovinah. V ponedeljek tik pred praznikom je bilo samo osem prodajalcev na trgu, kupec pa zelo malo. Negotovost, ali bo namesto v torek tržni dan že v ponedeljek, se je pretekli mesec že trikrat ponovila, zato bi bilo dobro, da bi v interesu prodajalcev in kupec enkrat za vselej določili, tržni red v slučaju praznikov, pri čemer se pač moramo ozirati na krajevne običaje.

RADIO LJUBLJANA

PONEDELJEK,

7. JANUARJA 1957

- 11.05 Radijska šola za srednjo stopnjo: Povost o sreči.
- 11.35 Črnske duhovne pesmi.
- 12.30 Kmetijski nasveti — prof. ing. Jože Slanec: Zaščita koristnih gozdnih ptic.
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo: Maks Sajko: V debelem snegu 2500 m višoko.
- 15.40 Utrinki iz literature — Marija Dobrowska: Osvojena srca.
- 16.00 V svetu opernih melodij.
- 18.00 Družinski pogovori.
- 18.10 Zadovoljni Kranjci igrajo.
- 20.00 Mladinska oddaja.

TOREK,

8. JANUARJA 1957

- 8.00 Operne melodije.
- 8.50 Vesele in žalostne narodne pesmi.
- 10.30 Jezikovni pogovori (ponovitev).
- 11.15 Za dom in žene.
- 12.00 Zborni pojo narodne pesmi.
- 12.30 Kmečka univerza.
- 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
- 16.10 Marjan Lipovšek: Simfonija za veliki orkester.
- 18.00 Športni tednik.
- 20.00 Domače aktualnosti.

SREDA,

9. JANUARJA 1957

- 11.00 Slovenske narodne pesmi.
- 12.05 Giacomo Puccini: odlomki iz opere »Madame Butterfly«.
- 13.15 Ameriške koračnice.
- 15.40 Utrinki iz literature — Oscar Wilde: Strah v Canterville.
- 18.00 Kulturni pregled.
- 18.30 Zunanje — politični feljton.
- 20.00 J. Offenbach: Hoffmannove pripovedke, opera v 3 dejanjih.

Občinski ljudski odbor Kranj ponuja v nakup gospodarskim in družbenim organizacijam celoten gostilniški inventar gostilne Kocjančič, Britof (inventar bivšega gostilnškega podjetja Predoslje).

Informacije o pogojih prodaje in seznam inventarja dobite v oddelku za splošne zadeve.

Ponudbe je treba dostaviti v roku 15 dni po objavi.

ČETRTEK,

10. JANUARJA 1957

- 11.00 Naši najmlajši pojo.
- 11.30 Dela Johanna Sebastiana Bacha v orkestralnih transkripcijah Leopolda Stokowskega.
- 14.20 Pionirski kotiček.
- 18.20 Reportaža.
- 20.00 Tedenski notranje — politični pregled.
- 20.10 Četrtek večer domačih pesmi in napevov.

NESREČA

3 MILIJONSKA ŠKODA ZARADI NEPREVIDNOSTI

1. januarja letos je ob 2.10 uri izbruhnil požar pri posestniku Janezu Ropretu na Bohinjski Bell. Pogorelo je gospodarsko poslopje s poljskimi pridelki, orodje, stanovarska stavba in nekaj premičnin. Škoda cenijo na okoli 3 milijone dinarjev.

V teh dneh so bili požari največ zaradi neprevidnosti domačinov pri starih hišnih obredih.

NEPOBOLJŠLJIV GOLJUF OBSOJEN NA 3 LETA ZAPORA

Pri gradnji nove železniške postaje na Jesenicah je bil zaposlen kot parketarski pomočnik Slavko Jagodica. Zaupana mu je bila celotna zaloga parketa, last obrtnika Jožeta Brleca iz Ljubljane. Od zaloge si je Jagodica prilastil skupno 65 m² parketa v vrednosti 162.500 dinarjev. Ko je opazil, da bo parketa na železniški postaji zmanjkalo, je sicer vrnil 45 m², ostalih 20 pa je prodal za 20.000 dinarjev.

Februarja letos je Jagodica prišel k direktorju Kranjskega gradbenega podjetja, se mu predstavil za parketarskega pomočnika, ki bo samostojno v okolici Jesenic opravil parketarska dela. Sklepeval se je na nekdanje poznanstvo z direktorjem in ga prosil, da bi mu podjetje kreditiralo to delo z naročilnico za 120 m² parketa in 100 m² kornjih letov. Ker se podjetje ukvarja razen z gradbeno dejavnostjo tudi s kreditiranjem gradbenega materiala potrošnikom, je storilec dejansko uspel dobiti naročilnico, dvignil v lesnem podjetju v Domžalah blago ter obljubil, da ga bo plačal po treh dneh. Ves parket je odpeljal na Jesenice, kjer ga je začel prodajati, za plačilo pa se ni zmenil. Na ta način je Kranjsko gradbeno podjetje oškodoval za 294.304 dinarjev, naknadno pa je podjetje dobilo parket le v glavnem vrnjen.

Razen teh dejanj je Jagodica z lažnim prikazovanjem dejanskih okoliščin premočil tudi strojevodjo R. P. z Jesenic, ki mu je izročil 20.000 dinarjev. Storilec je namreč zadrževal, da nujno rabi denar za prevoz parketa, čeprav ga je imel že vskladščena na Jesenicah. Po vseh teh dejanjih je Jagodica letos poleti skušal brez dovoljenja priti čez državno mejo, vendar so ga prijeli organi ljudske milice v Kranjski gori.

Obtoženec je pred nespornim dokaznim materialom dejanje priznal. Ugotovili so tudi, da je bil zaradi kaznivga dejanja hude telesne poškodbe, ki se je končala s smrtjo, že predkaznova leta 1949 na 5 let strogega zavora.

Ob upoštevanju vseh okoliščin je Okrajno sodišče v Radovljici obsodilo Slavka Jagodica na 4 leta zavora, za poskus pobege preko državne meje pa na 5 mesecev zavora. Okrajno sodišče v Ljubljani pa je glede izreka o kazni ugodilo pritožbi obtoženca in mu izrečeno kazen znižalo na 3 leta zavora.

PRETEPAČI NA LANCOVEM OBSOJENI

14. oktobra letos so mladi združniki v dvorani združnega doma na Lancovem priredili zabavo s plesom. Na večeru so bili dobro razpoloženi, dokler nista okoli 19. ure prišla v dvorano

Delovni kolektiv komunalnega podjetja

»CESTE IN KANALIZACIJA« KRANJ

Želi vsemu delovnemu ljudstvu in poslovnim prijateljem srečno in uspehov polno leto 1957

Okrajni zavod za socialno zavarovanje Kranj, Golniška 7
razpisuje

naslednja uslužbenska mesta:

1. uslužbensko mesto izterjevalca prispevka. Pogoj: najmanj nižja srednja šola s 5 let prakse in davčni ali finančni službi;
2. uslužbensko mesto knjigovodje (pom. knjigovodja). Pogoj: popolna srednja šola z najmanj 3 leta prakse v finančni službi.

Plača po temeljni uredbi o plačah uslužbencev državnih organov in ustanov.

\$\$\$ S SODIŠČA

Derviš Filipovič in Osman Galjašević. Bila sta precej vinjena in sta med potjo od Radovljice proti Lancovemu izživljala ljudi, ki sta jih srečevala. Kljub temu, da sta bila že popolnoma pod vplivom alkohola, sta na veselici še pila alkoholne pijače. S tem sta dobila nek poseben pogum. Začela sta razbijati kozarce in steklenice ter grozila z noži prisotnim gostom. Pri tem dejanju je izstopal zlasti Galjašević, ki je nekemu grozil, da ga bo zaklal. Prireditelj so gosta na lep način odslovil.

Kmalu po njunem odhodu so gostje na zabavi videli, da so stekla na vhodnih vratih razbita, skozi razbite šipe pa so se pokazale ostrine nožev. Obdolženec sta skušala s silo priti v dvorano, na ta način, da sta razbila okenska stekla, ker so bila vrata zaklenjena ter s tem poškodovala tudi vrata sama.

Fantje so se kmalu znašli, skozi stranska vrata zapustili dvorano, vzeli spotoma nekaj kolov, z njimi izšli napredalecma iz rok nože in na ta način preprečili večjo škodo. Le s težavo jim je uspelo, da so ukrotili pobesneta storilca, ki sta ogrožala z noži.

Filipovič in Galjašević sta se za to dejanje zagovarjala pred sodiščem v Radovljici. Prvi je v svojem zagovoru izjavil, da se ničesar ne spominja, ker je bil tako močno vinjen. Drugi storilec pa je dejanje trdovratno tajil in izjavil, da ni imel noža v rokah, čeprav je vseh 12 prič na glavni obravnavi izjavilo, da je imenovan grozil z nožem. Sodišče je spoznalo oba obdolženca kriva kazenskega dejanja ogrožanja z nevarnim orodjem pri prepiru in kazenskega dejanja poškodovanja tuje stvari ter obsodilo Filipoviča na 1 mesec in 5 dni zavora, Galjaševića pa na 1 mesec in 20 dni zavora in na povračilo škode.

ZE DRUGIČ SE JE ZAGOVARJAL ZARADI NEDOVOLJENEGA ZASLUŽKARSTVA

Franco Bukovnik iz Kokrice je med tistimi, ki so se znali vtihotapiti na odgovorna gospodarska mesta, čeprav niso nameravali pri svojem delu upoštevati čuta odgovornosti za interese vse družbe. Ze letos poleti se je moral zagovarjati pred Okrajnim sodiščem v Ljubljani kot odkupovalec pri KZ Predoslje, kjer je bilo v zadnjem času okoli 1.400.000 dinarjev primanjkljaja. Sodišče ga je za to obsodilo na 1 leto zavora.

V preteklih dneh pa se je moral že drugič zagovarjati pred istim sodiščem. Tudi tokrat mu je bilo očitano nevestno delo v službi, razen tega pa še poverbe, goljufija in po-

narejanje uradnih listin. Bukovnik se je za tem, ko so mu postala tla v Predosljah prevroča, podal na Jesenice in se zaposlil v skladišču podjetja »Sadje« iz Kranja. V prvih mesecih je pokazal dokaj volje do dela, v zadnjem četrtletju 1955 pa so pri upravi v Kranju nenadoma ugotovili videc padec prometa in še vidnejši padec zaslužka. Opazili so tudi, da je začel Bukovnik izkazovati vedno večji kalo pri blagu. Vse to je bilo povod za sum, da pri skladišču na Jesenicah ni nekaj v redu. Pregled obtoženčevega poslovanja in obračunov kreditov, ki jih je prejemal Bukovnik za odkup poljskih pridelkov in za manjša tekoče stroške sta odkrila kaj žalostne rezultate. Ugotovili so za okoli 160.000 din blagovnega primanjkljaja in za okoli 100.000 dinarjev poverb pri izkupičkih. Del poverb njih zneskov je skušal Bukovnik prikriti tudi z lažnimi odpremicami sadja.

Na obravnavi je bil obdolžen prav malo pripravljen kar koli priznati. Revizijski organi, sodni izvedenec in sodišče so si morali veliko prizadevati, da so mu dokazali neodgovornost in krivdvo. Z njim vred se je zagovarjala za nevestno poslovanje in opuščanje vpisov nekaterih izkupičkov tudi blagajničarka skladišča Jožica Svetina, ki ji je Bukovnik dovolil vse preveč samostojno delo pri odpremljanju blaga tržnici. Sodišče je obsodilo Bukovnika na 1 leto in 8 mesecev zavora, blagajničarko pa na 4 mesece zavora. Bukovnik bo seveda moral plačati oškodovanemu podjetju tudi vso povzročeno škodo.

Napitilo podjetjem: pregledmo, koga sprejemamo v službo na odgovorna mesta.

NE POZABITE:
NAROČNIKI
»GLASA
GORENJSKE«
SO VISOKO
ZAVAROVANI
PROTI NEZGODI!

ŠPORT

MEDNARODNO SMUČARSKO TEKMOVANJE V TEKIH Hlebanja zmagovalec

Pokljuka, 6. januarja
Danes je bilo na tukajšnjih terenih tradicionalno mednarodno smučarsko tekmovanje v tekih. Gorenjska smučarska podzveza je imela pri organizaciji dvojno smolo. Tekma bi morala biti na Bledu, toda zaradi neugodnih snežnih razmer so jo morali prestaviti na Pokljuko. Druga nesreča pa je bila v tem, da so vsi inozemski tekmovalci odpovedali udeležbo. Organizacija tekmovanja je bila dobra, ni pa bilo v zadostni meri preskrbljeno za prevoz tekmovalcev s Pokljuke na Bled in bi moral prireditelj v bodoče na to bolj paziti. Snežne razmere so bile ugodne in tudi vreme je bilo najboljše. Proga je bila dobro pripravljena, sneg hiter, tako da tudi dobri rezultati niso izostali.

Letos ni bilo na startu večkratnega prvaka tega tekmovanja Matevža Kordeža, ki je odpovedal udeležbo zaradi bolezni. Pri članicah pa smo pogrešali državno prvakinjo Vodeničevo. Že po nekaj kilometrih je bilo pri članih videti, da bo največja borba med našimi olimpijci, ki so v končnem plasmaju tudi zasedli najboljša mesta in so njihovi časi precej boljši od ostalih. Bolj izenačeno je bilo stanje pri mladincih in je Rovšnik zmagal z malenkostno prednostjo. Udeležba članic in mladink je bila zelo slaba, tako da o kakšni borbi za prvo mesto sploh ne moremo govoriti. Pri članicah je v odsotnosti nekaterih naših najboljših tekmovalk s precejšnjim naskokom zmagala Rekarjeva, od mladink pa je bila boljša Glavanova. To je bilo tudi izbirno tekmovanje za sestavo kandidatov za zvezni trening na Mežakliji.

Za člane bo od 10. do 16. januarja in se bo verjetno udeležilo prvih sedem najboljše plasiranih tekmovalcev, razen njih pa Franc Kordež, Kuljat in Fornezzi, ki so bili lansko leto še mladinci.

Rezultati: Člani (23 tekmovalcev) 14 km: 1. Hlebanja Zdravko (Partizan Mojstrana 50,21; 2. Janez Pavčič (Enotnost Ljubljana) 50,31; 3. Cveto Pavčič (E) 50,48; 4. Gašper Kordež (Triglav Kranj) 51,07; 5. Stefan Robač (Fužinar Ravne) 52,48; 6. Viktor Brezovšek (E) 52,51; 7. Zdravko Goričnik (T) 53,06.
Mladinci (25 tekmovalcev) 6,5 km:

1. Lado Rovšnik (E) 26,09; 2. Bogdan Pogačnik (Partizan Gorje) 26,14; 3. Marjan Knific (SK Jesenice) 26,47; 4. Pavel Komel (E) 26,51; 5. Zvonec Slovnik (SK Ihan) 27,32.

Članice (4 tekmovalke) 6,5 km: 1. Mara Rekar (Partizan Mojstrana) 27,44; 2. Amalija Belaj (SK Celje) 29,49; 3. Cilka Cerne (Partizan Gorje) 30,12; 4. Branka Trkulja (E) 33,09.

Mladinke (2 tekmovalke) 4 km: 1. Matejka Glavan (Enotnost) 32,10; 2. Angelca Berčič (E) 33,28.

S. L.

O ŠKOFJELOŠKIH ŠPORTNIKIH

Prostori, prostori...

Ko sem spraševal loške športnike o delu, se je vsak potožil: »Nimamo prostorov, ki bi v higienskem in zdravstvenem oziru ustrezali. Da bi vsaj kino kmalu dobil svoje prostore.«

»Partizan« v Loki združuje dve glavni veji telesovzgojnega udejstvovanja: telovadbo in ostale športne panoge — nogomet, košarko, odbojko, namizni tenis, šah. In vsi ti morajo opraviti svoje delo (trening) v pičlih štirih dneh. Tu je tudi odgovor zakaj ni telovadbe za celbano, ki bi bila nujno potrebna. Poleg tega, da so prostori prezasedeni, so tudi nehigienski. Se en problem tare loškega »Partizana«. Starejši vodniški kader je preobremenjen in čaka na delo mlajšega,

ki je sposoben, toda obotavlja se še krepko prijeti za delo. Kljub temu pa so lani loški športniki in telovadci dosegli vidne uspehe — ob novoletni bilanci jih ne smemo zamočlati.

Med »čistimi« športniki so najpopularnejši nogometaši. Prerinili so se na prvo mesto v gorenjski nogometni ligi in se bore za vstop v slovenske. Prav pri njih se kažejo tudi dobri rezultati sodelovanja z JLA (gostovanja nogometašev garnizije, prijateljske tekme itd.). Največ golov sta lani zabila Sobočan (65) in Kržišnik (21). K njihovemu uspehu je pripomogla tudi skrb odbornikov Bavdžaja, Baldermana in drugih. Edina napaka, ki jo bo treba odpraviti, je proslavljanje zmag po gostilnah.

Tudi namiznoteniški igralci so postali lani prvaki gorenjske lige. Vsekakor sta bila najboljša Sifrer in Svobljak. Seveda tudi oni nimajo dovolj prostora za trening. Košarkarji so zadnje čase zopet oživel, lahko pa bi pokazali še boljše rezultate. V regionalni ligi so v konkurenci dosegli prvo mesto. Njihov največji letošnji uspeh pa je bila zmagala na prvomajskem turnirju na Jesenicah v zelo močni konkurenci. Sahovska sekcija pa je povsem zamrla.

Telovadba je sploh »konjiček« loške mladine. Iz telovadnih vrst izhaja ves »materiale« za ostale športne panoge. Letos so imeli dva mladince v republiški reprezentanci in tudi tri mladinke so že zastopale republiko. Načelnik tov. Domine mi je dejal tole: »Naše lokalno delo predvsem hrome naloge zveze, ki jih komaj sproti zmagujemo. Pred nami je republiški zlet. Kljub temu pa smo dostojno proslavili 25. letnico društva in sodelovali na akademiji v Kranju v proslavo 20. letnice stavke. Sedaj imamo na programu zelo kvaliteten tečaj za vodnike, s katerim upam, da bomo zadostili potrebam po vadijskem kadru. Mislim pa, da smo doslej posvečali preveč pozornosti kvaliteti. Gle dati bomo morali, da še povečamo število telovadcev in obenem obdržimo kvaliteto.«

JANKO KREK

Novoletni ŠPORT NA JESENICAH

Na jeseniškem umetnem drsališču so bilo v okviru letošnjih novoletnih praznikov številne športne prireditve. 29. decembra sta se pomerila HK Graz in B moštvo HK Jesenice. Rezultat tekme je bil 4:4 (2:0, 1:3, 1:1).

Drugi dan je bil na jeseniškem drsališču mednarodni turnir v kegljanju na ledu. Tekmovalo je 10 ekip in 40 posameznikov, po dosegu točk so se ekipe plasirale po sledečem redu: 1. mesto (16 točk) ASKÖ I — Avstrija, 2. mesto (14 točk) KRÜN I — Bavarska, 3. mesto (12 točk) Bled II, 4. mesto (11 točk) KRÜN II — Bavarska, 5. mesto (10 točk) Jesenice III, 6. mesto (8 točk) ASKÖ II — Avstrija, 7. mesto (6 točk) Jesenice II, 8.

mesto (6 točk) Jesenice IV, 9. mesto (5 točk) Jesenice I in 10. mesto (4 točke) Bled I. Med posamezniki je zasedel prvo mesto Jeseničan Janežič, ki je dosegel največ — 45 točk.

Vrhunec športnih prireditev v okviru novoletnih praznikov je bila mednarodna hokejska tekma med HK Oxford - Anglija in HK Jesenice. Za tekmo je bilo izredno zanimanje. Na tribunah se je zbralo 7 tisoč ljudi. Gostje so uvodoma silovito napadali in zmedli domačine. Le-ti pa so se znašli in so pogнали proti nasprotnikovi strani. S hitrimi akcijami in lepimi kombinacijami so razbili nasprotnikovo obrambo. Zmagali so domačini s 6:2.

U.

NOVINARJI SMUČARJI IZ VSEGA SVETA V KRANJSKI GORI

Letos bo že tretje svetovno novinarsko smučarsko prvenstvo. Tokrat pri nas v Jugoslaviji — v Kranjski gori.

8., 9. in 10. februarja se bodo zbrali novinarji - smučarji iz vseh zapadnih dežel, prav tako pa so povabljeni tudi novinarji iz skandinavskih držav, Grčije, Turčije in seveda Vzhodne Evrope.

Prvo svetovno novinarsko smučarsko prvenstvo je bilo leta 1954 v Franciji, drugo leta 1955 v Švici. Na obeh teh tekmovanjih je sodelovalo 12 nacionalnih ekip, med njimi tudi naši stanovski tovariši. Obkraj se nas častno zastopali in dosegli v skupnem plasmaju četrto mesto.

Kako bo letos?

Letošnje prvenstvo organizira v imenu Zveze novinarjev Jugoslavije, Novinarsko društvo Slovenije, Razumljivo je, da je organizacija take vrste tekmovanja vse prej kot lahka. Zato bi bilo prav, da bi se vse, predvsem pa turistične organizacije zavzele za to tekmovanje in pomagale po svojih močeh, saj bo to tekmovanje za naš turizem izredno velikega pomena. Povezmo naj le, da se bo v Kranjski gori zbralo, kot računajo, čez 200 novinarjev od vsepovsod. Ni vseeno, kakšne vtise bodo odnesli iz Jugoslavije.

I. A.

kratko, vendar zanimivo

MARSAL TITO V KAMNIKU

V nedeljo popoldne se je pred gimnazijo v Kamniku ustavila vrsta avtomobilov. Dijaki kamniške gimnazije, ki so praznovali novoletno jeliko, so med gosti takoj spoznali predsednika republike maršala Tita in njegovo soprogo. Takoj se je na cesti sklenil okrog dragih gostov gost obroč navdušene mladine, ki je z vzklici »Zivel maršal Tito« in s plaskanjem pozdravila predsednika republike. Nato se je maršal Tito s spremstvom odpeljal v mesto, kjer se je eno uro zadržal v kamniški kavarni. Hotel si je namreč na kamniškem dvorišču ogledati nekdanjo sokolsko telovadnico, kjer je pred 45 leti kot mlad telovadec redno zahajal k sokolski telovadbi.

»Da vidimo, gde je sokošana,« se je obrnil k navzočim gostom, ki so ga pozdravili s prisrčnim plaskanjem. Gosti so mu pokazali, da je nekdanja sokolska telovadnica spremenjena v skladišče, člani »Partizana« pa telovadijo v gimnazijski telovadnici, ker »Partizan« nima svojega doma.

Ob odhodu je maršal Tito zaželel gostom v kavarni srečno novo leto in se med prirediteljem pozdravljanjem Kamničanom, zlasti mladino, ki se je zbrala pred kavarno, poslovil od Kamnika, s katerim ga veže toliko mladostnih spominov.

V TRŽIČU SO ODRPILI MLEČNO RESTAVRACIJO

Z Novim letom so v Tržiču odprli mlečno restavracijo. Vse prizidave in opremo je plačal

Občinski ljudski odbor iz sklada za zatiranje alkoholizma. Poslovanje je prevzela Zadrudna mlekarna iz Kranja in s tem zagotovila dobavo najrazličnejših mlečnih izdelkov.

STROGI PREDPISI ZA PRODAJO VINA NA TRGU

Na javni tržnici v Tržiču se pogosto ustavljajo prekupčevalci s vinom. Prodajajo ga dosti ceneje kot v gostilnah, vendar je kvaliteta marsikdaj dvomljiva. Izkažejo se s potrdili, da so pridelovalci, vendar v večini primerov to ne drži. Način prodaje je zelo nehigieničen. Prodajalci dajatev nimajo, medtem ko morajo gostinci brez ozira odvajati skupnosti določen prispevek in upoštevati sanitarne predpise. ObLO je s spremembo tržnega reda določil tudi stroge predpise za prodajo vina na tržnici.

NA JESENICAH SO ODRPILI PIONIRSKO KNJIZNICO

2. januarja dopoldne je bila v Titovem domu na Jesenicah odprta pionirska knjižnica s čitalnico, ki ima nad 500 knjig. V knjižnici se bodo sestajali pionirji v najrazličnejših krožkih in poslušali predavanja. Že sedaj jo otroci pridno obiskujejo.

PIONIRSKI KINO — LEPO DARILO ZA NOVOLETNO JELKO

V novo urejenem prostoru Sindikalnega doma v Kranju je bila v ponedeljek, 31. decembra, svečana otvoritev pionirskega kinematografa, ki bo poslej de-

loval kot posebna sekcija DPD »Svoboda« centar. Po končanem uvodnem delu svečanosti so najmarljivejšim učencem in učenkam zavrteli tudi dva filma, risanko in lutkovni film. Razveseljiva in pohvalna je tudi odločitev ustanoviteljev te nove sekcije, da naj posledje upravljajo s kinom pionirji in pionirke, ki bodo sami prodajali vstopnice, opravljali dolžnosti biljeterjev in kinooperaterjev.

TUDI PREBIVALCI IZ PREDOSELJ BI RADI AVTOBUSNO ZVEZO S KRANJEM

Uvajanje avtobusnih zvez s Kranjem in okolico je nedvomno velikega pomena. Dobre strani prevoza z avtobusi so se že pokazale. V podjetjih se je povečala delovna disciplina, odpadlo je zamujanje, zmanjšala so se številna obolenja, kar je vplivalo na povečanje produktivnosti. To pa je tudi povsem razumljivo, če pomislimo, da so se številni delavci vozili s kolesi v službo tudi po 10 km. Pri tem so se fizično izčrpali, oboleli, ponesrežili in zamujali službo.

Iz opisanih razlogov bi bilo prav, da bi dobili tudi prebivalci Predoselj avtobusno zvezo s Kranjem, kajti sedaj se vsi delavci in študentje, ki jih ni malo, vozijo s kolesi ali pa hodijo peš. S krožno progo, ki naj bi vodila skozi Primskovo, Britof, Predoslje, Kokrico in Kranj bi dobile tako avtobusno zvezo tudi vasi Orehovje, Suha, Ilvaka, Tatine, Srakovlje in Bobovk.

R. Carman

VESTI

DVOBOJ V KEGLJANJU MED GARNIZONOM KRIZE IN UROJ TRŽIČ

V okviru proslav 15-letnice JLA, so se rezervni oficirji Tržiča pomerili z aktivnimi. Zmagala je ekipa aktivnih oficirjev garnizona Krize z 257 kegljev proti 238.

D. G.

NOVOLETNI

NAMIZNOTENISKI TURNIR KRANJNCANI OSVOJILI TRI PRVA MESTA OD ŠTIRIH MOŽNIH

30. decembra 1956 je bil v Kranju tradicionalni mladinski namiznoteniški novoletni turnir.

V odsotnosti Terana je pri mladincih zmagoval Kranjčan Zezlina. Pokazal je sigurno igro in zanesljivo zmagal. Slede mu trije Ljubljancani: Kostanjšek, Mrgole in Miklijev. Preseneča slab plasman državnega prvaka II. razreda Mrgoleta in poraz Kostanjška v igri s Tomcem. Poznala se je odsotnost Mariborčanov Pirca in Godine, ki sta med najboljšimi v Sloveniji in bi se gotovo potegovala za najvišja mesta. Pri mladincih B je zmagal Ljubljčan Zadnik Sledita mu Vovk (Jesenice) in Grntal (Odred).

Pri mladinkah je zanesljivo zmagala Plutova, Jernejčičeva je samo zaradi slabšega količnika za Vavčevevo iz Raven; četrta pa je bila Lampretova.

R-a

V ZELENKIH BODO ZGRADILI STRELSKE

Člani strelske družine »Ratičevca« v Zeleznikih nad Skofjo Loko so imeli pred dnevi redni letni občni zbor. Njihovo delo v preteklem letu je zaviralo upravno vodstvo, ki se je pogosto menjavalo. Člani so po živahni razpravi sprejeli vrsto pomembnih sklepov za poživitev dela v letošnjem letu. Eden najpomembnejših je zgraditev lastnega strelšča. Če bodo strelcem priskočile na pomoč še množične organizacije in ObLO, bo strelšče dograjeno še v tem letu.

R. C.

STRELSKO TEKMOVANJE V ZIREH

Pred dnevi je strelska družina »Tabor« v Zireh pripravila prijateljsko strelsko tekmovanje med domačimi strelici. Tekmovali so z različnimi puškami. Rezultati so pokazali, da se bodo morali rezervni oficirji in člani ZB odlej resneje ukvarjati s strelskim športom. Prvo mesto je osvojila prva ekipa strelske družine s 587 krogi, druga je bila ekipa strelske družine s 577 krogi, tretja ekipa UROJ 485 krogi in četrta ekipa ZB s 393 krogi.

R. C.

MLADINSKI SMUČARSKI TABOR NA VRŠIČU

Planinsko društvo na Jesenicah bo organiziralo v poletnih počitnicah dva smučarska tečaja za mladince, predvsem dijake jeseniških šol, na Vršiču. Prvi tečaj bo trajal od 20. do 26. januarja, drugi pa od 26. januarja do 2. februarja. Tečajniki bodo prispevali 400 dinarjev, vse ostale stroške tečaja pa bo nosilo Planinsko društvo Jesenice.

ČEŠKI HOKEJISTI NA JESENICAH

Jeseničanom se obeta jutri zacet prvorazredna hokejska tekma. Tokrat bo gostovalo na Jesenicah kombinirano moštvo dveh najboljših čeških hokejskih klubov: »Spartaka« in »Rdeče Hvezde«.

Za tekmo, ki bo jutri ob 19.30 na drsališču pod Mežakljo, je že sedaj ogromno zanimanje. V terek pa odpotujejo Jeseniški hokejisti na daljšo turnejo po Italiji, Avstriji in Zah. Nemčiji.

U.

V JESENISKEM ZELEZARSKEM MUZEJU NAMERAVAJO UREDITI PLANINSKI ODDELEK

Od 1902. leta dalje, ko je bila na Gorenjskem ustanovljena planinska organizacija, se zbira v krajih bohinjskega kota, Gornjesavske doline in Trente raznovrsten material, ki ima za naše planince zgodovinski pomen. Planinci so se odločili, da bodo vse to gradivo popisali in zbrali. Prostor zanj pa bodo skušali dobiti v železarskem muzeju na Jesenicah, kjer bodo odprli planinski oddelek.

Našo ekipo sta zastopala na lanskem prvenstvu v Švici tudi dopisnik Radia Ljubljana za Gorenjsko Jože Podobnik in novinar Vojko Novak.

ROMAN
SLIKANICA
ZANIMIVOSTI
FILM

ZADNJA STRAN

MIMI
MALENSEK
KONIC

VIGENCI ROMAN

Prejšnje čase so prodajali na vse strani, zdaj pa ni nobenih kupcev več na spregled. Clovek bi kar obupal! Kovaški pomočniki zapuščajo Kropo in odhajajo po svetu. Vleče jih v nemške kraje in v Ameriko, vigenci pa ostajajo prazni in še v polpraznih vigencih ni dela. Kaj le bo iz tega? — Bogati fužinar Špan je pil in vzdihoval, mojstra Hetori in Majdnik sta mu pritrjevala, drugi pa so vladno prikimali.

Niso si upali slabo govoriti o pokojniku, toda v srcih so ga trdo obsojali. Marsikaj so mu zamerili. Veliko premoženje, ki ga je podedoval po očetu, se mu je kar topilo pod rokami, čeprav bi nihče ne mogel reči, da je bil resničen zapravljivec. Bil pa je slabič in zmeraj je hotel veljati več kot drugi, držal se je, kot bi mu sosedov ne bilo mar. Seveda, nesreča ga je tudi tepla. Najprej ga je udarila, ko mu je umrla žena, ravno ko je rodila sina. Storil je neumnost, da se ni oženil drugič, saj je bil še v najboljših letih. Hiša je kričala po gospodinji, on pa je gospodinjstvo prepuščal deklam in Ano, ki bi bila lahko krepko zgrabila za delo — saj je imela svojih sedemnajst let — poslal v samostansko šolo. Ko je končno le ostala doma in začela gospodinjiti, se je izkazalo, da je potratna. Po dve dekli je imela v hiši in še je najemala taberharice za vsako hujše delo. Potem je spet pogrešil, ko ji je zabranil možitev. Vse kovače je zvijala zavist, ko so zvedeli, da je vprašal zanjo bogati Borgel iz Železnikov, Gašperin pa nič — kar odgnal ga je! Anin drugi ženin je bil Bičkov Tomaž iz Kamne gorice. Takrat se je dekle menda hotelo po vsej sili omožiti, a stari spet ni pustil. Tomaž — tako so pravili — jo je snubil zaradi denarja. Kmalu po tistem so mu prodali kovačijo na dražbi, sam pa se je izgubil po svetu. Toda če bi bil Gašperin Ani odšel doto, bi lahko rešila Bičkovo kovačijo in bolje bi bilo zanjo, kot da je obvisela pri hiši. Čisto je napravil dekletu mladost, saj zdaj jih ima menda že petintrideset. Nazadnje je pa začel celo piti. Nihče ga ni nikoli videl pijanega, toda pil je počasi in vztrajno, dokler si ni pripil vodenice, ki ga je pokopala. Kaj bo zdaj? Kako si bo Ana pomagala? Aleš tudi ni za rabo! Kaj bi študent, ki še kladiva ne zna prijeti v roke!

Tako so razmišljali in pol zvedavo pol sočutno pogledovali Ano in Aleša. Brat in sestra sta tiho sedela pri mizi in raztreseno poslušala sočutne in neiskrene besede sorodnikov in sosedov. Fant je bil čisto miren. Mislil je na to, da se bo takoj po pogrebščini vrnil v Ljubljano. Očetova smrt ga ni posebno pretresla, saj sta si bila skoro tujca. Ana pa je bila globoko potrta. Ves čas se ni mogla znebiti občutka, da je vse, kar se dogaja okrog nje, podobno hudim sanjam. Bala se je trenutka, ko bo Aleš odšel. Potem bo čisto sama in zapuščena.

Ko so bili pogrebci že nekoliko omočeni od pijače, je Zgonc iz Kamne gorice glasno vprašal ali je res, da je pokojni umrl brez oporoke. Saj je bil vendar dolgo bolan in bi bil moral misliti na to, da ga lahko pobere! Ozrl se je na Ano, ki je povsila oči in polglasno pritrdila, da oporoke zares niso mogli najti. Kako pa bo potlej z dediščino — je nesramno brezobzirno pozvedoval Zgonc. Aleš študira, ta ne bo več prijel za kladivo. Kaj pa naj Ana sama?

Stric, gospod Filip, je izpod sršočih obrvi jezno pogledal Zgonca in rezko rekel, da je to seveda nerodno, vendar pa se bo dalo urediti. Dedovala bosta vsak polovico, sodišče pa jima bo do Alešove polnoletnosti postavilo varuha. Se bo že nekako uredilo!

Nato sta sestrični iz Mlina priseklivo začeli govoriti o dolgovi. Prav v Mlino sta bili slišali, da je hiša zadolžena do slemena. Zgonc se je naglo razvnel.

Neznane filmske ZVEZDE

Filmski tehniki so v svojem poslu resnični mojstri. Ali ta belo oblečeni človek ne stoji v zraku sredi drevoreda? Ne — stoji na mojstrsko izdelani kulisli, njegov tovariš pa balansira preko hribov in dolin, naslikanih na lesonitu...

GORENJSKO LOVSTVO v številkah

Da je lovstvo tudi na Gorenjskem močno razvito, pač ni treba posebej ponavljati, prave slike o njem pa marsikdo nima. Zategadelj bomo v skopih obrisih posredovali nekatera dejstva, ki nedvomno pričajo o prizadevanjih lovskih družin na Gorenjskem. V spodnjih podatkih pa niso zajeta državna lovišča.

ALI VESTE...

— da je na Gorenjskem 27 lovskih družin, ki so vključene v okrajno lovsko zvezo s sedežem v Kranju.

— da razpolagajo te lovske družine s 117.136 ha zemljišča, od tega je 105.849 ha lovne površine.

— da je v te lovske družine vključeno 884 članov, med katerimi prevladujejo delavci in nameščenci.

— da pregleduje lovišča 12 poklicnih in 38 pomožnih lovskih čuvajev.

— da je stalež divjadi moč ugotovljati. Lovske družine dajejo ob koncu lovskega leta, to je konec marca, prijave o staležu divjadi po sektorjih. To ugotavljanje je precej točno, zlasti pri večjih živalih.

— da je po zadnjih prijavah o staležu živali meseca marca 1936 živelo na prej omenjeni lovni površini 1029 gamsov, 46 jelenov, 4579 srnjadi, 3050 zajcev, 60 divjih prašičev, 1767 lisic, 6 divjih mačk, 207 kun, 357

jazbecov, 35 vider, 139 dihurjev, 6 pižmovk, 250 divjih petelinov, 111 ruševcev, 189 fazanov, 10 planinskih orlov itd.

— da je bil letos odobren sledeči odstrel: 135 gamsov, 27 jelenov, 863 srnjadi, 1355 zajcev, 80 divjih prašičev, 104 divjih petelinov itd. Da je odstrel divjih prašičev večji od staleža, je pripisovati pojavu, da se prašiči selijo iz lovišča v lovišče. V tem primeru torej govorimo o prehodnih prašičih.

— da razpolagajo lovske družine s 14 lovskimi kočami.

— da imajo lovišča 240 krmišč za dlakasto in pernato divjad, 23 napajališč, 82 visokih prež, 61 mrhovišč, 248 solnic in 348 kilometrov lovskih steza, kar priča o veliki požrtvornosti in prizadevnosti lovcev.

— da povzročajo jeleni veliko škodo na poljih, zlasti pa v gozdovih s tem, da uničujejo dreve. Kmetom v zadoščenje naj omenimo, da je uprava za gozdarstvo prispevala večje vsote za popravilo ograj, ki naj v bodoče preprečijo jelenjadi prosto gibanje in dostop do polj. Jelenjad, ki bo zapažena izven teh ograjenih površin, bo odstreljena. Se strožja navodila pa veljajo za divje prašiče. Odstrel bo poslej dovoljen kadar koli.

— da je okrajna lovsko zveza pripravila doslej dve lovski razstavi, in sicer: prvo l. 1933 v Kranju, drugo pa letos v Sk. Loki.

YODOVINSKI IN DRUGI ZAHARSKI Z GORENJSKE

Naše planine niso le prelep zunanji okras Slovenije in hvaležen objekt za gojitev enega najlepših športov, to je turizma, temveč so tudi neizmernega gospodarskega pomena za naše kmetijstvo, kajti ravno planine dajejo temelj za čim večji razvoj naše živinoreje. Planšarstvo je bilo od vsega početka velikega gospodarskega pomena za Gorenjsko. Mlečne izdelke, zlasti maslo in sir so že pred prvo svetovno vojno izvažali v Celovec, Gradec, na Dunaj in v druga mesta izven meja Gorenjske in Slovenije.

Marsikomu izmed nas je znano, da je najstarejše sirarstvo doma v Bohinju, kjer ga je uvedel gospodarski organizator Janez Mesar (rojen 12. 6. 1832 na Jesenicah, umrl 3. 5. 1895 v Smartnem pri Kranju). V Bohinju, kjer je služboval kot kaplan in župnik, se je trudil za povzdigo lanarstva, živinoreje in mlekarstva. Leta 1872 se je podal na Vorarlbersko, kjer je proučeval planšarstvo in sirarstvo. Po vrnitvi je ustanovil prvo sirarsko družbo za Bohinjsko Bistrico, Bitnje in Lepence, ki je pričela delovati januarja 1873 na Bitenjski planini, planini Gonjač in na planini Bareača dolina. (Prva »sirarica« pa je bila ustanovljena že leta 1867 na Ravneh.) Prvi kotel so naročili iz Kobarida, prvi učitelj (Šavar, Ravnik idr.) so prišli s Tolminskega, kjer so se učili pri Svicarju T. Kitzu, sirarju v Podublinu pri Tolminu. Hitz je pomagal Mesarju tudi pri nabavi orodja, pregledal 1876 bohinjske zadruge in opisal njih delovanje v »Novicah«. Hitz se je tudi pozneje kot potovalni učitelj mlekarstva in sirarstva zavzel za bohinjske planinske gospodarstvo. Leta 1876 so imeli v Bohinju že štiri učitelje, ki so bili izučeni v švicarskem sirarstvu. Pozneje se je ustanovila v Bohinjski Bistrici tudi šola za mlekarstvo in sirarstvo, ki jo je vodil Mesar. Tudi število mlekarških in sirarskih družb je raslo in je bilo leta 1884 v Bohinju že devet zadrug.

V STARI PLANINSKI SIRARNI

Mesarju gre zasluga, da se je širilo umno mlekarstvo in sirarstvo tudi po drugih krajih Slovenije. Po naročilu Kmetijske družbe je obiskal Veliko in Malo planino nad Kamnikom, Namos in Stanarje v Gozdu pod Snežnikom. Poučeval je umno porabo mleka, sirarstvo, oskrbovanje živine na planinah in pozival kmete k ustanavljanju pravilno urejenih sirarskih družb. Njegova je torej tudi zasluga, da so naši mlečni izdelki zasloveli in bili cenjeni ne samo po tujcih, ki so prihajali v naše lepe kraje, temveč tudi po onih prebivalcih izven naših meja, kamor smo te izdelke izvažali.

JOSIP
JURČIČ
JANKO
KERSNIK
ROKOVNJAČI
PRIREDIL
Edo
ROBLEK
RIŠE
Milan
BATISTA

5. Kakor nalašč se je oglasil na trgu boben. Mestni birlič je že potegnil iz rokava zvitek papirja, da bi nekaj imenitnega prebral. Ljudje so počasi pustili taš in se zgrnili okrog birliča.

Ta je oznanil, da nudita grofov oskrbnik Stefan Poljak in kamniški sodnik Janez Gavrič visoko nagrado tistemu, ki bi vedel pokazati sled za rokovnjača.

6. Birličeva objava je sprožila živahen razgovor. Marsikomu so bili »fronki« močno potrebni, toda ljudem se je videlo, da bi jim ti judeževi srebrniki ne prinesli zadovoljstva. In kdo ve, kje rokovnjače sploh najti? Zdaj so, pravijo, v Jelovici, zdaj v Udnem borštu, zdaj na Jermanovih vratih, zdaj spet nekje v kamniških hostah.

Ni še utihnil živahen razgovor o rokovnjačih, kar se raznese novica, da je berač Tomaž nenadoma izginil. Ljudje niso mogli verjeti lastnim ušesom in so zdrveli tja pred mestno hišo, kjer je bil še pred nekaj trenutki privezan rokovnjač. Da je Tomaž rokovnjač, o tem ni nihče več dvomil: kako neki bi sicer mogel izginiti, privezan in zastražen?

8. Vse to je ljudi samo utrdilo v veri o rokovnjaški moči. »Samo okrog sem se obrnil, pa ga je že zmanjkalo«, je prestrašeno zatrjeval ječar ljudem.

»Rokovnjač je, opaljeno roko ima pri sebi, nevidnega se zna narediti, so dejali nekateri in se od straha križali. Nič glasno si niso več upali govoriti; kdo ve, ni li Tomaž neviden med njimi?